

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้วันหยุดราชการที่สำคัญและการคิดวิเคราะห์ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง
Study of Academic Achievement, Learning Unit Important Public Holidays and
Analytical Thinking of Prathom Suksa 3 Students by Learning Modeling

อรุณณี กองจันทร์¹

Aroonne Kongjan

ลักขณา สุกใส²

Lakkhana Suksai

Corresponding Author E-mail: aroonne36@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง หน่วยการเรียนรู้วันหยุดราชการที่สำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้วันหยุดราชการที่สำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง และ 3) เปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนเมื่อน้อยราษฎร์สงเคราะห์ จำนวน 18 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง จำนวน 8 แผน เวลา 18 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และ 3) แบบวัดการคิดวิเคราะห์แบบสถานการณ์ ชนิดเลือกตอบ 3 ตัวเลือก จำนวน 15 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบสมมติฐานใช้ t-test (Dependent sample)

ผลการวิจัยพบว่า

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง หน่วยการเรียนรู้วันหยุดราชการที่สำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพ 83.89/82.50
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้วันหยุดราชการที่สำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. การคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง, การคิดวิเคราะห์

¹ นักศึกษาด้านวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

² อาจารย์คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

Abstract

The objectives of this research were 1) to develop the lesson plan by simulation method on Holidays Unit of Prathom Suksa 3 Students effacing criteria of 80/80 2) to compare the Learning achievement on Holidays Unit of Prathom Suksa 3 Students between before and after by Simulation Method and 3) to compare analytical thinking of Prathom Suksa 3 Students between before and after by Simulation Method. The sample were 18 Prathom Suksa 3 Students of the second semester in academic in year 2020, at Muangnoiraadsongkrow School, Chaiyaphum Province; by simple random sampling. The research instruments were 8 lesson plans by simulation method on Holidays Unit for 18 hours; The Learning achievement on Holidays Unit 20 items with 3 multiple choices; and the situation analytical thinking test 15 items with 3 multiple choices. Percentage (%), mean (\bar{x}), standard deviation (S.D.), and t-test (Dependent sample) were used to describe the data.

The research findings of this research were:

1. The lesson plan by simulation method on Holidays Unit of Prathom Suksa 3 Students was 83.89/82.50
2. The Learning achievement on Holidays Unit of Prathom Suksa 3 Students after learning by Simulation Method was higher than before at the statistical difference as .05 level.
3. The analytical thinking of Prathom Suksa 3 Students after learning by Simulation Method was higher than before at the statistical difference as .05 level.

Keywords: Lesson plan by simulation method, Analytical thinking

บทนำ

สังคมโลกในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในทุก ๆ ด้าน ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนา อย่างไม่หยุดยั้งในด้านต่าง ๆ ทั้งทางด้านการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงโครงสร้างสังคม เศรษฐกิจ และ การเมือง ในการที่จะพัฒนาได้นั้นต้อง ใช้บุคคลที่มีความรู้เข้าไปเป็นแรงขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนา ซึ่งการที่จะสร้างความรู้ที่จะนำไปพัฒนาได้นั้นจะต้องมีรากฐานมาจากการศึกษาที่ดี เพราะการศึกษา นับเป็นรากฐานสำคัญประการหนึ่ง สำหรับการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า สามารถแก้ไขปัญหา และพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านของเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยที่ การศึกษาเป็น กระบวนการที่สำคัญ ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ เสริมสร้างให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ เป็นคนดี มีจิตสาธารณะ ซึ่งประเทศไทยเป็นส่วนหนึ่งของสังคมโลกได้มีความพยายามที่จะปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลาโดยควบคู่ไปกับการดำรงชีวิตอยู่บนวิถีความเป็นไทย ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ดังที่ปรากฏในจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 6 มีเป้าหมายเพื่อให้คนไทยที่พึงประสงค์มีลักษณะเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้ คุณธรรม มีคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข หรือกล่าวได้ว่าเพื่อให้ได้คนดีมีปัญญาและมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

ดังนั้นสถานศึกษาจึงมีบทบาทในฐานะองค์กรสำคัญที่จะเปลี่ยนผ่านการศึกษาให้มีหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ แนวทางสนับสนุน และสร้างโอกาสทางการศึกษา เพื่อสร้างมาตรฐานการจัด การศึกษาที่ควรจะเป็น และผลักดันให้เกิดการดำเนินการไปในทิศทางดังกล่าว จนการศึกษาสามารถ บรรลุเป้าประสงค์ คือ พัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่พึงประสงค์ ตอบสนองและสอดคล้องกับความ ต้องการของสังคม สามารถพัฒนาตนเองและสังคมให้เป็นไปในทิศทางที่ควรจะเป็น

สามารถสร้าง ผลิตผลบนฐานความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีคุณภาพ สามารถแข่งขันกับนานาชาติประเทศได้ และคงความเป็นไทยไว้อย่างสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับ การจัดการศึกษาไทยตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 ที่กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องยึดว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาได้ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ รวมทั้งมุ่งเน้นให้สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียน มีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะทางด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564 ในยุทธศาสตร์การ พัฒนาคณะผู้สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน ที่กำหนดไว้ว่า การพัฒนานคนเพื่อเสริมสร้างทุนทาง ปัญญาอย่างยั่งยืน มุ่งพัฒนานคนไทยให้มีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม รู้จักสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น ควบคู่กับการเสริมสร้าง โครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาและแหล่งเรียนรู้ระดับชุมชน สอดคล้องกับเกณฑ์การผ่านช่วงชั้นและการจบหลักสูตรการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, น. 2557, น. 16-21) กำหนดไว้ว่า ผู้เรียนจะต้องผ่านการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน ตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ประกอบด้วยมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ซึ่งได้ใช้เป็นกรอบในการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานที่ 4 ด้านผู้เรียน ได้กำหนดไว้ว่าให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจรรณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์

จากความสำคัญข้างต้น การจัดการศึกษาให้ความสำคัญต่อการคิดในด้านต่าง ๆ การคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจรรณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ โดยเฉพาะ การคิดวิเคราะห์ เนื่องจากการคิดวิเคราะห์มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตตามที่ วัชรา เล่าเรียนดี (2553) กล่าวว่า ทักษะและความสามารถในการคิดมีความจำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิต การปฏิบัติ งานให้บรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จ อีกทั้งยังส่งผลถึงการพัฒนาประเทศชาติในทุก ด้านปัญหาการศึกษาในระดับชาติ จากการศึกษาติดตามการปฏิรูปการศึกษา การประกาศใช้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา 17,562 แห่งทั่วประเทศ คิดเป็นร้อยละ 49.1 ของโรงเรียนทั้งหมด พบว่า การจัดการเรียนการสอนครูยึดผู้เรียนเป็นสำคัญยังมีคุณภาพอยู่ในระดับร้อยละ 39.2 การจัดการกิจกรรมที่กระตุ้นผู้เรียนให้รู้จักคิด วิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ มีคุณภาพอยู่ในระดับร้อยละ 13.5 และครูสามารถ นำผลการประเมิน มาปรับเปลี่ยนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพเพียงร้อยละ 21.6 ของสถานศึกษาทั้งหมด การประเมินคุณภาพทางด้านผู้เรียน พบว่า ยังมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมากในทุกกลุ่ม โดยเฉพาะความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจรรณญาณ ความคิดสร้างสรรค์ มีคุณภาพระดับดี เพียงร้อยละ 11.1 และการมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง มีคุณภาพดีเพียงร้อยละ 26.5 ของสถานศึกษาทั้งหมด

จากสภาพปัญหาข้างต้นจึงจำเป็นต้องเร่งให้มีการปรับปรุงการศึกษา โดยเฉพาะปัญหา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ตกต่ำ และการขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ซึ่งในแผนพัฒนา การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 ปี พ.ศ. 2560 – 2564 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) ได้ระบุไว้ดังนี้ ผลการพัฒนาตามช่วงวัย พบว่า กลุ่มวัยเด็ก ระดับชาวยุปัญญา มีค่าเฉลี่ยลดลง ส่วนเด็กวัยเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่า ร้อยละ 50 และมาตรฐานความสามารถของผู้เรียนในเรื่องการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจรรณญาณ และคิดสร้างสรรค์ ค่อนข้างต่ำ สอดคล้องกับ วัชรา เล่าเรียนดี (2553) ที่กล่าว แสดงความคิดเห็นว่าเด็กและเยาวชนไทยมีศักยภาพที่ต่ำ ในทักษะที่มีความจำเป็นต่อการเรียนรู้ในอนาคตโดยเฉพาะทักษะการคิดและทักษะการแก้ปัญหา ปัญหาการคิดที่หลายหน่วยงานได้สรุปผลจากการประเมิน

คุณภาพ การศึกษาทำให้ได้ข้อสรุปว่า เด็กไทยคิดไม่เป็น ไม่ว่าจะเป็นการคิดแบบเหตุผล การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา พบว่า การประเมินด้านการคิดวิเคราะห์ของเด็กไทยทั้งประเทศมีความสามารถในการคิด เพียง 11.1 % ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำมาก ซึ่งแนวคิดของนักวิชาการและผลงานวิจัยที่ผ่านมาให้ ความสำคัญกับการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมาก เนื่องจากการสอนให้ ความรู้แบบเน้นการจำ โดยครูให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติตามคำสั่ง ครูจึงเป็นผู้คิดว่านักเรียนเป็นผู้ขาด ทักษะในการคิดโดยเฉพาะการคิดเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ รวมถึงผู้ปกครองในอดีตที่ผ่านมาที่มีส่วนทำให้ผู้เรียนเกิดการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ที่น้อยเนื่องมาจากผู้ปกครองจะดำเนินการสั่งให้ผู้เรียนทำตามที่ตนเห็นสมควรไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดทั้งที่บางที่เป็นความคิดที่สร้างสรรค์ หรือแปลกออกไป ผู้ปกครองก็จะเกิดความกังวลและบอกให้ผู้เรียนหยุดความคิดนั้นเสีย ซึ่งการปฏิบัติเช่นนี้เป็น การขัดขวางการคิดของผู้เรียน ไม่ว่าจะ เป็น คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ เนื่องจากจะทำให้ ผู้เรียนไม่กล้าคิดออกมา สอดคล้องกับ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2533) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาที่ผ่านมาไม่ตอบสนองกระบวนการพัฒนาผู้เรียน ผู้สอนส่วนใหญ่จะใช้รูปแบบและวิธีการสอนที่เน้นผู้สอนเป็น ศูนย์กลาง เน้นการถ่ายทอดความรู้และเนื้อหาโดยละเอียดการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพ ไม่นำเหตุการณ์หรือปัญหาจากชุมชนเข้ามาเรียนรู้ไม่สนใจวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ค่านิยมและภูมิปัญญาไทย เป็นผลให้การเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง การศึกษามุ่ง พัฒนาคนเพื่อป้อนตลาดแรงงานอันเป็นผลให้ผู้เรียนมีความรู้แต่ไม่มีความคิด แสดงให้เห็นถึงการมี ปัญหาเรื่องการเรียนการสอนที่ยังไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของโรงเรียนเมื่อน้อยราชภัฏสงคราะห์ พบปัญหาขาดครูที่จบตรงสาขาวิชาเพราะครูผู้สอนมีการโอนย้ายและเกษียณก่อนกำหนด การเรียนการสอนในชั้นเรียนที่ผู้วิจัยรับผิดชอบการสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในส่วนของเนื้อหา วันสำคัญทางพระพุทธศาสนามีเนื้อหายากและมากเกินไป ไม่เหมาะสมกับคาบเวลาเรียน ทำให้ครูต้องเร่งสอนให้จบเนื้อหา ต้องใช้ความจำมากทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย ไม่ตั้งใจและสนใจในการเรียน สื่อการเรียนการสอนไม่เหมาะสมประกอบกับผู้สอนไม่ได้จบตรงตามสาขาวิชา ไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ดีเท่าที่ควร ครูผู้สอนมีงานอื่นที่ต้องรับผิดชอบมาก ทำให้ไม่มีเวลาสอนอย่างเต็มที่ ปัญหาดังกล่าว ส่งผลให้การเรียนการสอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งโรงเรียนได้จัดเรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) โดยมีจัดการเรียนให้นักเรียนมีความรู้คู่คุณธรรม พัฒนาพฤติกรรมนักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คือ เป็นคนดี มีปัญญา และมีความสุข จากเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือคิดคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 65.74 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ร้อยละ 70 จะเห็นได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไม่เป็นที่น่าพอใจ สาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมาจากการสอนของครูและสื่อการสอนที่ไม่เหมาะสม

จากการสัมภาษณ์ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และครูที่ ปรึกษาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ขาดความสนใจ และใส่ใจในการ เรียน ขาดความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้อีกจะเรียนรู้โดยการฟังบรรยายของครูเพียงอย่างเดียว ขาดการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม ขาดการศึกษาหนังสือและอ่าน ทบทวนบทเรียน และขาดการแลกเปลี่ยน ความรู้ความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมชั้น สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 24 กล่าวถึงการจัดการกระบวนการเรียนรู้ โดยสรุป ดังนี้ คือ การจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรม จะต้องสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ผูกทักษะการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหา และการนำไปประยุกต์ใช้ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการอ่านศึกษาค้นคว้า ใฝ่เรียนรู้ มีผสมผสานความรู้ต่าง ๆ อย่างสมดุล รวมถึงการปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม ตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยผู้สอนควรจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศ สื่อการ

เรียน และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้รอบด้าน ผู้วิจัยได้ศึกษาและค้นคว้าจึงเลือกวิธีสอนที่เหมาะสม เพื่อให้ให้นักเรียนเกิดความสนใจ และในการจัดการเรียนรู้ควรเป็นวิธีที่สามารถยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาการคิดวิเคราะห์ พัฒนาส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้แลกเปลี่ยนความคิดร่วมกับผู้อื่นเพื่อให้ ได้มาซึ่งความรู้คำตอบหรือข้อสรุปที่ถูกต้อง ซึ่งได้มีนักการศึกษาหลายท่านคิดค้นและพัฒนา นวัตกรรม ตลอดจนรูปแบบและกระบวนการจัดการเรียนรู้ หลากหลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธีเป็นการจัดการ เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาหลากหลายวิธีพบว่า การสอนแบบสถานการณ์จำลอง ซึ่งเป็นเทคนิคเหล่านี้ล้วนแต่เป็นเทคนิคที่ช่วยพัฒนาทักษะในด้านต่าง ๆ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาการใช้สถานการณ์จำลอง เพราะการใช้สถานการณ์จำลองเป็นกระบวนการสอนที่สร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สภาพความเป็นจริง เกิดความเข้าใจสถานการณ์ที่ใกล้เคียงชีวิตจริง กระบวนการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น กระบวนการสื่อสาร กระบวนการแก้ปัญหา และกระบวนการคิด โดยนำเทคนิคต่าง ๆ มาประกอบการฝึก ได้แก่ การให้คำแนะนำ การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการให้การเสริมแรงทางบวก ดังที่ อินทรา บุญยาท (2542) ได้ให้ความหมายวิธีการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลองว่าเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามที่ตนคิดว่าควรจะเป็น โดยแสดงออกทั้งทางด้านความรู้ ความคิด และพฤติกรรมเพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ โดยการมีบทบาท ข้อมูล และกติกาไว้เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึก การคิดแก้ปัญหา และตัดสินใจจากสภาพการณ์ที่กำลังเผชิญอยู่ ซึ่งผู้เรียนจะต้องใช้ข้อมูลทั้งหมดที่ได้รับประกอบกับ วิจารณ์ญาณของตนเอง ให้ปฏิบัติหน้าที่ตามสถานการณ์นั้นให้ดีที่สุด นอกจากนี้ ยังเป็นการเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึง ประสงค์ ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสามัคคีในกลุ่ม ความไว้วางใจกัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ดังนั้นผู้วิจัยสนใจวิจัยเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้วันหยุดราชการที่สำคัญ และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง หน่วยการเรียนรู้ วันหยุดราชการที่สำคัญ อันจะนำไปสู่การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเสริมสร้างการคิดวิเคราะห์ให้กับนักเรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง หน่วยการเรียนรู้ วันหยุดราชการที่สำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ วันหยุดราชการที่สำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง
3. เพื่อเปรียบเทียบการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาพญาแล จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 6 โรงเรียน จำนวนนักเรียน 418 คน โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนโรงเรียนเมื่อน้อยราษฎร์สงเคราะห์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 18 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง หน่วยการเรียนรู้ วันหยุดราชการที่สำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม จำนวน 8 แผน ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมแผนละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง หน่วยการเรียนรู้ วันหยุดราชการที่สำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีต่อความเข้าใจในวิชาสังคมศึกษา มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูล

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและแบบประเมินใบงาน เพื่อการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน

1) ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง หน่วยการเรียนรู้ วันหยุดราชการที่สำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มาพิจารณาตามเกณฑ์ โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง

2) การคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ด้านความตระหนักรู้และเห็นคุณค่าของตนเอง และผู้อื่น วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบคำบรรยาย ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของ บุญชม ศรีสะอาด (2545)

3) นำรายละเอียดที่ได้จากการสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม การคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ และการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นมาพิจารณา ตามเกณฑ์คุณภาพของแบบสังเกต วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบคำบรรยาย ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว แปลความหมายจากสเกล ของ Likert (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

สรุปผลการวิจัย

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง หน่วยการเรียนรู้ วันหยุดราชการที่สำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนโรงเรียนเมื่อน้อยราษฎร์สงเคราะห์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 18 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 83.89/82.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ วันหยุดราชการที่สำคัญ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 1 สรุปประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้จัดกิจกรรมด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง หน่วยการเรียนรู้ วันหยุดราชการที่สำคัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ประเภทการทดสอบ	จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	\bar{X}	ร้อยละ	ประสิทธิภาพ
ทดสอบก่อนเรียน (E_1)	18	60	51.77	83.89	$E_1 / E_2 =$ 83.89 / 82.50
ทดสอบหลังเรียน (E_2)	18	20	16.50	82.50	

จากตาราง 1 พบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้จัดกิจกรรมโดยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง หน่วยการเรียนรู้ วันหยุดราชการที่สำคัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 83.89/82.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง หน่วยการเรียนรู้ วันหยุดราชการที่สำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ วันหยุดราชการที่สำคัญ ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง

ผลสัมฤทธิ์	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	ΣD	t
ก่อนเรียน	18	20	12.11	1.97	66	8.422*
หลังเรียน	18	20	16.50	1.15		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง หน่วยการเรียนรู้ วันหยุดราชการที่สำคัญ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบผลการคิดวิเคราะห์ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ผลสัมฤทธิ์	N	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	ΣD	t
ก่อนเรียน	13	15	7.39	1.04	85	13.223*
หลังเรียน	13	15	12.11	1.13		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า การคิดวิเคราะห์ของชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง หน่วยการเรียนรู้ วันหยุดราชการที่สำคัญ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ วันหยุดราชการที่สำคัญ และการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง ผู้วิจัยมีข้อค้นพบที่สำคัญที่ควรนำอภิปรายผลดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง หน่วยการเรียนรู้ วันหยุดราชการที่สำคัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เท่ากับ 83.89/82.50 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง วันหยุดราชการที่สำคัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้พัฒนาโดยผ่านกระบวนการสร้างและหาคุณภาพอย่างเป็นระบบโดยเริ่มจากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง) พุทธศักราช 2560 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) เกี่ยวกับวิสัยทัศน์ หลักการ จุดมุ่งหมาย สมรรถนะสำคัญของนักเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สารการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม พุทธศักราช 2560 และหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จากนั้นได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สารการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้โดยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลองและศึกษาวิธีเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ แล้วจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ฉบับร่างนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไข และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินคุณภาพโดยรวมของแผนการจัดการเรียนรู้ ปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้ตามกระบวนการ จนได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดกิจกรรมด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง หน่วยการเรียนรู้ วันหยุดราชการที่สำคัญ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเมื่อน้อยราษฎร์สงเคราะห์ นอกจากนี้แผนการจัดการเรียนรู้มีกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดง จำลองสถานการณ์ สัมผัสของจริงหรือสถานการณ์ที่เป็นจริงซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ยาวนานและเข้าใจได้อย่างถ่องแท้ สอดคล้องกับแนวคิดของ อินทิตรา บุญยาทร (2542) ที่กล่าวว่า วิธีการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง คือ วิธีสอนที่ผู้สอนสร้างสถานการณ์และบทบาทสมมติขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามที่ตนคิดว่าควรจะเป็น โดยแสดงออกทั้งทางด้านความรู้ ความคิด และพฤติกรรมเพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ โดยมีครูผู้สอนควบคุมและดูแล สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อร่วมกันหาข้อสรุปข้อเท็จจริงที่สมเหตุสมผลจากประเด็นปัญหาหรือสถานการณ์ที่นำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ เนตรา มูลดวง (2550) ได้ศึกษาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้สถานการณ์จำลอง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องวิถีประชาธิปไตย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 86.45 / 85.97 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้ วันหยุดราชการที่สำคัญ และการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม ได้ใช้ทักษะด้านต่างๆ สอดคล้องกับแนวคิด ชาญชัย ยมศิษฐ์ (2548) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายของการใช้วิธีสอนนี้คือ มุ่งฝึกให้ผู้เรียนรู้จักการใช้ทักษะต่าง ๆ ที่ได้เรียนภาคทฤษฎีไปแล้วก่อนเข้าสู่สถานการณ์จริง เพราะในสถานการณ์จริงอาจมีปัญหาด้านผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินในกรณีที่เกิดผิดพลาด นอกจากนี้ยังเป็นการฝึกการตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดจากสถานการณ์ การกล้าแสดงออกอันจะเป็นการเตรียมพร้อมสำหรับการเข้าสู่สถานการณ์จริงต่อไป ทำให้ผู้เรียนคิดแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ กล้าคิดกล้าทำมากยิ่งขึ้น และเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าสู่สถานการณ์จริงได้พบและรู้จักแก้ปัญหาในปัจจุบันและที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักทำงานเป็นกลุ่ม ยอมรับการวิพากษ์วิจารณ์ และฝึกความอดทน การจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง เป็นกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีความน่าสนใจ ตลอดจนการสร้างบรรยากาศในการเรียนให้ผู้เรียนและผู้เรียนมีความสุข สนองผลให้กิจกรรมการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของ เนตรา มูลดวง (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้สถานการณ์จำลอง เรื่อง แรงและความดัน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 75/75 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้สถานการณ์จำลอง เรื่อง แรงและความดัน สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การคิดวิเคราะห์ หน่วยการเรียนรู้ วันหยุดราชการที่สำคัญ สารการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง เป็นกระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยให้ผู้เรียนลงไปเล่นในสถานการณ์ที่มีบทบาท ข้อมูล และกติกาการเล่น ที่สะท้อนความเป็นจริง และมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในสถานการณ์นั้น โดยใช้ข้อมูลที่มีสภาพคล้ายกับข้อมูลในความเป็นจริง ในการตัดสินใจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ซึ่งการตัดสินใจนั้นจะส่งผลถึงผู้เล่นในลักษณะเดียวกันกับที่เกิดขึ้นในสถานการณ์จริง ทิศนา ขัมมณี และคณะ (2544) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการพัฒนาด้านการคิดวิเคราะห์ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัย ัญญาพร เจียศิริพันธ์ (2558) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสื่อเออาร์แบบจัดกระทำในสถานการณ์จำลอง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่เรียนโดยใช้สื่อเออาร์แบบจัดกระทำในสถานการณ์จำลองมีคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้สื่อเออาร์แบบจัดกระทำไม่ได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

1. การนำเอาการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลองมาใช้กับการเรียนการสอนกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สามารถทำให้นักเรียนพัฒนาการเรียนใน หน่วยการเรียนรู้ วันหยุดราชการที่สำคัญ ได้ดีขึ้น หลังจากที่ได้เรียนตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง
2. การจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง หน่วยการเรียนรู้ วันหยุดราชการที่สำคัญ และการคิดวิเคราะห์ ช่วยให้ผู้เรียนได้เผชิญกับปัญหามากมายในระยะเวลาที่จำกัด ยังทำให้ผู้เรียนได้พบกับสถานการณ์ก่อนที่จะเกิดในชีวิตจริง และทุกคนต่างมีส่วนร่วมในการเรียนรู้กับสถานการณ์ต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้
 - 1.1 การจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เสริมสร้างการคิดระดับสูงที่ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนไม่คุ้นเคยมาก่อนการอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน ส่งเสริมให้นักเรียนได้ฝึกฝนการทำงานเป็นหมู่คณะ กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
 - 1.2 การจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง หน่วยการเรียนรู้ วันหยุดราชการที่สำคัญ และการคิดวิเคราะห์เป็นการสอนที่ฝึกให้ผู้เรียนสร้างความคิดสร้างสรรค์ ต้องอาศัยการคิดวิเคราะห์ และสรุปเนื้อหาเพื่อความเข้าใจอย่างถูกต้องชัดเจน
 - 1.3 ในระยะแรกผู้เรียนยังไม่คุ้นกับการปฏิบัติกิจกรรม ครูผู้สอนต้องให้โอกาสและกระตุ้นการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยโดยการจัดการเรียนรู้แบบสถานการณ์จำลอง และการคิดวิเคราะห์ ไปใช้กับสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน้าที่พลเมือง เศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ในระดับชั้นต่าง ๆ รวมทั้งสร้างสื่อให้หลากหลายเพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียน เช่น การสร้างสื่อมัลติมีเดีย

2.2 ควรมีการทำวิจัยการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้จัดการเรียนรู้อย่างแบบสถานการณ์จำลอง หน่วยการเรียนรู้ วันหยุดราชการที่สำคัญ และการคิดวิเคราะห์ มาเปรียบเทียบเพื่อศึกษา ผลที่มีต่อตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความคงทนของการเรียนรู้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน ความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชาญชัย ยมดิษฐ์. (2548). *เทคนิคและวิธีการสอนร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: หลักพิมพ์.
- ทศนา แคมมณี และคณะ. (2544). *วิทยาการด้านการคิด*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- ธัญญาพร เจียรศิริพันธ์. (2558). *ผลของการเรียนรู้จากสื่อเออาร์แบบจัดกระทำในสถานการณ์จำลองที่มีผลความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เนตรา มุลดวง. (2550). *การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้สถานการณ์จำลองกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเรื่องวิถีประชาธิปไตย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7)*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2553). *การนิเทศการสอน สาขาหลักสูตรและการนิเทศ*. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2533). *การพัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองธรรม.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อินทรีรา บุญยาทร. (2542). *หลักการสอน*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าฟ้าพระยา.

